

Çocuklar İçin Ev Etkinlikleri

Ebeveynlerin çoğu çocukluklarında oynadıkları oyunları, sokaklarda geçen koşuşturmalarını, heyecan ve sevinçlerini hayal meyal de olsa hatırlarlar. Ancak eve girmek bilmeyen ve vaktinin çoğunu evin dışında arkadaşlarıyla oynayarak geçiren bu neslin yerini zaman içerisinde, evden dışarı çıkmayan, televizyon, bilgisayar oyunları ve akıllı telefon ile vakit geçiren bireyselleşmiş bir nesil aldı.

Çocukların her geçen gün teknolojinin kötü kullanımının esiri haline geldikleri, yalnızlaştıkları, sanal dünyanın ve sanal oyunların içinde kayboldukları düşünüldüğünde ev içinde farklı aktiviteler gerçekleştirilerek eğlenmelerini, gelişimlerini (fiziksel, sosyal, duygusal, bilişsel ve dil alanları) sağlıklı bir şekilde tamamlamalarına yardımcı olmak için onlarla vakit geçirmek evde ailece etkinlikler yapmalı, oyunlar oynamalı, kaliteli zaman geçirmelisiniz.

Kaliteli zaman uygulamasında ana unsur, çocukla ebeveynin baş başa zaman geçirebilmesidir. Bu zaman içinde neler yapılacağı ise kişisel tercihlere, zamana ve çevresel koşullara göre değişebilir.

Çocuğunuzla beraber yapabileceğiniz etkinlik ve oyunlar şunlardır:

Kartopu: Evdeki atık kâğıtları elinizle sıkarak kartopu haline getirebilirsiniz. Bu kartopu şeklindeki kâğıtları çocuğunuzun atış yapabileceği bir mesafeye koyduğunuz sepete atabilir ve eğlenceli vakit geçirebilirsiniz.

Deneyelim Bulalım: Masaya içinde nohut, boncuk, ataç, lastik gibi farklı nesnelere koyarak bu nesnelere renkleri, şekilleri, büyüklükleri ve uzunlukları hakkında konuşabilirsiniz.

Kutuda Ne Var?: Kutuya koyacağınız bir nesneyi 10 soru sorarak ya da ipucu vererek çocuğunuzun bu nesnenin ne olduğunu tahmin etmesini isteyebilirsiniz.

Renkleri Topla: Farklı renkte mandalların bulunduğu bir sepetten çocuğunuzun bir mandal almasını isteyin. Aldığı mandalla aynı renkte olan eşyaları bulmasını ve onları size göstermesini isteyin. Çocuğunuzla renkler ve gösterdiği eşyalar üzerine konuşabilirsiniz.

Kurdelelerle Dans: Elinizde tuttuğunuz kurdeleyi müzik eşliğinde sallayarak çocuğunuzun kurdelenin hareketlerine uygun şekilde dans etmesini isteyebilirsiniz. Bu dansa ailece eşlik edebilirsiniz.

Gazete-Dergi: Gazete ve dergileri okurken çocuğunuzla resimler hakkında konuşabilir, resimlerdeki insanlara konuşma balonları yazabilir, hatta bir ev gazetesi ya da dergisi hazırlayabilirsiniz.

Evin Krokisi: Bu etkinlikte bir kâğıt ya da karton üzerine kare ve dikdörtgen şekilleri çizerek evin kuşbakışı görünümünü oluşturabilirsiniz. Daha sonra çocuğunuzla birlikte bu odaları temsil eden şekillerin içine evdeki eşyaları yerleştirerek, evinizin krokisini çizebilirsiniz.

Hayal Gücü: Evde bulunan boncuklar, düğmeler, alüminyum folyo, küçük kumaş parçalarını kullanarak çocuğunuzla birlikte bir şehir inşa edebilir, çocuğunuzun hayal gücü doğrultusunda farklı şeyler yapabilirsiniz.

Ağır mı Hafif mi?: Tüy, pamuk, kalem, kâğıt, kitap, oyuncak araba gibi farklı ağırlıktaki nesnelere dağınık bir şekilde çocuğunuzun önüne koyun. Sonrada bu eşyalar üfleyerek hareket ettirmesini isteyin. Hareket eden nesnelere neden hareket ettikleri, hareket etmeyen nesnelere neden hareket etmedikleri, ağırlıkları üzerine sohbet ederek vakit geçirebilirsiniz.

Balonda Ne Var? İçine farklı nesnelere (mercimek, nohut, un, fasulye tanesi, boncuk) koyduğunuz balonlardan çocuğunuzun bir tane almasını ve dokunarak balonun içinde ne olduğunu tahmin etmesini isteyebilirsiniz.

Ev İşi Yapalım: Gün içerisinde yapılması gereken ev işlerini listeyebilirsiniz. Elbiselerin katlanması, çekmecelerin düzenlenmesi gibi. İşlerin nasıl yapılacağını çocuğunuzla beraber adım adım planlayın. İş bölümü yapınız. Bir müzik eşliğinde çocuğunuzla beraber ev işlerini yaparken keyifli vakitler geçirebilirsiniz.

Küçük Şef: Her çocuk yemek yapmayı ve mutfakta vakit geçirmeyi sever. Çocuğunuzla beraber bir yemek tarifi kitabından beğendiğiniz kolay bir tarifi yapabilir. Ve bu yemek hazırlama sürecini kameraya çekebilirsiniz.

Aile Albumü: Aile fotoğraflarının bulunduğu albümü çocuğunuzla beraber düzenleyebilir ve resimde bulunan aile bireyleri ve akrabalar hakkında konuşabilirsiniz.

Çizgi Roman: Çeşitli dergilerden ve gazetelerden kesilen karikatür ya da resimleri sıraya dizip yapıştırarak ve daha sonra da resimlere istedikleri konuşma balonlarını ekleyerek kendi çizgi romanlarını oluşturabilirler.

Tatil Anı Defteri: Ailece gidilen tatillerde çekilen fotoğrafları bilgisayarda düzenleyebilir, resimlerin altına tatilde başınıza gelen ilginç olayları yazabilirsiniz. Bu resimlerin baskısını alarak aynı şekilde bir tatil defteri oluşturabilirsiniz.

Tamir Zamanı: Evde bulunan her eşya çocuk için bir oyuncak olabilir. Çocuklar genelde nesnelere içinde ne olduğunu merak ederler. Çocuğunuzun bozulan arabasını, ya da işinize yaramayan bir televizyon kumandasını beraber tamir etmeye çalışabilirsiniz.

1,2,3 Motor: Bir video kamera ya da cep telefonunuzun kamerasını kullanarak gün içinde evde yaptığınız işleri ya da ailece beraber geçirdiğiniz anları kayıt altına alabilir. Aile bireylerine rol dağıtarak kısa film çekebilir ve akşam ailece izleyebilirsiniz.

Bu Olmasaydı: Evde bulduğunuz bazı nesnelere (Kalem, bant, şişe kapağı, silgi vs.) bir kutuya koyup çocuğunuza “bu olmasa ne olurdu? Bu başka nerelerde kullanılabilir?” gibi sorular sorarak, çocuğunuzun hayal gücünün gelişimine katkı sağlayabilirsiniz.

Okuma Zamanı: Bütün ailenin aynı anda katılabileceği bir okuma saati ayarlayın. Çocuklar, anne-babalarını kitap okurken görmek isterler. Günün belirli zamanlarını, kitap okuma saati olarak da ayırabilirsiniz.

Pandomim: Çocuğunuzla karşı karşıya durarak yaptığınız hareketin aynısını yapmasını isteyin. Birbirinizin hareketlerini taklit ederek keyifli bir vakit geçirebilirsiniz.

Bul Bakalım: Odadaki bazı eşyaları, mesela masa saatini, kitaplıktaki bir kitabı saklayıp, çocuğunuzdan bu eşyaları bulmasını isteyebilirsiniz.

Çorap Fırlatma: Ayağınızdan çıkarıp rulo haline getirdiğiniz çorabınızla biraz uzağa koyduğunuz bir hedefi vurmaya çalışabilirsiniz. Aynı şeyi çocuğunuzla karşılıklı yarışma içerisinde yapabilirsiniz.

Tahmin Et: Çocuğunuzdan gözlerini kapatmasını ve eline verdiğiniz nesnenin nasıl bir dokusu olduğunu tahmin etmesini isteyebilirsiniz.

Sırala: Bir kaç kartın üzerine farklı miktarlarda balon çizerek, çocuğunuzun kartları üzerindeki balon sayısına göre azdan çoğa ya da çoktan aza olacak şekilde sıralamasını isteyebilirsiniz.

Avcı: Bu etkinlikte aile üyelerinden biri evde bulunabilecek bir ya da birkaç nesne ister, diğer aile bireyleri ev içinde ava çıkararak istenilenleri bulmaya çalışırlar. En çabuk şekilde ve istenileni tam olarak getiren başarılı olmuş olur.

Evde Kamp: Evdeki sandalyeleri karşılıklı dizerek , üzerlerine büyükçe bir battaniye örtüp çadır hazırlayabilirsiniz Daha sonra fener, matara ve çerezlerinizi alarak evde kamp yapabilirsiniz.

Kutu Oyunları: Çocuğunuzla beraber kutu oyunları (Jenga, Dama, Satranç vb.) oynayarak güzel ve kaliteli zamanlar geçirebilirsiniz.

Bu etkinlik ve oyunlar dışında el işi becerilerini geliştirebilecek boyama, yapıştırma, kesme işlemlerini de yapabileceği etkinlikler planlayabilir. Evde Körebe, Deve-Cüce, Evet-Hayır, Köşe Kapmaca benzeri oyunlarda oynayabilirsiniz.

Çocuğunuzla oyun oynamayı, etkinlikler yapmayı bir angarya, boş bir uğraş olarak görmeyin! Oyun, çocuğunuzun gelişimine katkı sağlayan önemli bir eğitim aracıdır. Unutulmalıdır ki geçen zaman geri gelmemektedir, çocuklarınız ile geçen her anın kıymetini bilmeli ve iyi değerlendirmelisiniz.

Kaynak: Atila,M. "Bugün Ne Oynayalım Ailece Oyunlar" İlgil Çocuk Yayınları, 2016, İstanbul